

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 4 Decembre, 1892.

Intr'un număr anterior al fôiei noastre, espunând mai pe larg părerile dlui ministru de interne Hieronymi, cu privire la cestiunea de naționalitate și în special la cestiunea română, păreri desfășurate într'o vorbire a sa înainte de a deveni ministru, am dat espresiune temerii, că în mijlocul curentului șovinistic și dușmănos nouă, dl Hieronymi cu greu și va pute validita baremi unele, din intențiunile sale bune, deși aceste formeză minimul pretensiunilor poporului român.

Prea optimiști ar fi trebuit să fim, ca să credem acésta, deși pretensiunile amintite de Hieronymi sunt juste și raționale și inițiativa pentru împlinirea lor și astfel pentru crearea unui *modus vivendi* mai de dai Dómne între români și magiari, trebuie să vină de sus, dela guvern.

Temerea noastră a fost întemeiată, ceea ce se vede, între altele și din o declarațiune a ministrului president Wekerle, că guvernul n'are de gând să reducă censul în Ardél, nici să facă o nouă împărțire a cercurilor electorale.

Ocupându se cu cestiunea acésta un corespondent al țiarului „B. Hirlap” din 8 Decembre, țice, că vorbirea lui Hieronymi ținută în Jombolea, a făcut senzațiune și surprisă neplăcută la magiarimea din Transilvania și că adevăratul motiv al pasivității românilor din Transilvania este censul prea mare și împărțirea de acum a cercurilor electorale, apoi continuă astfel:

„Scărăscă censul Hieronymi și facă o altfel de împărțire a cercurilor electorale: atunci pôte să ajungă, că românii să părăsescă politica lor de pasivitate, dar va ajunge și aceea, că va avé norocirea să stea față în față în parlament cu un astfel de partid național român, care din cauza numărului considerabil al membrilor sei, ca și fracțiunea irlandeză din Englitera, în gruparea partidelor din parlament și în lucrările parlamentului pôte să devină un isvor de turburări continue și de surprize!”

Noi scim, că ceea ce exprimă în acest pasagiu corespondentul mai sus numitului țiar, este o credință răspândită între magiari, deși rar se vede, ca acésta să se spună așa pe față ca aci. Din contră ni se spunea până acum, că magiarii și guvernul ar dori să ne vadă și pe noi luând parte la alegeri și trimitând deputați în parlament. Adevărata dorință o aflăm din combinarea acestor două alternative; ar dori adevărat magiarii, ca să mergem în parlament,

dar nu ca ómeni cu convingere proprie, ci ca slugi plecate, cari și dacă vedem réul, se tăcem mulcom.

Noi încă am dori să luăm parte la lucrările parlamentului și am și stăruit pentru o politică activă, căci părerea noastră este și a tost, că în parlament e locul unde trebuie să arătăm gravaminele și să stăruim pentru împlinirea pretensiunilor noastre, nu ca turburători, cum țice „Bud. Hirlap” dar nici ca slugi plecate, ci ca ómeni cu cuvânt și vot liber, ér că românii au fost împinși spre pasivitate, de vină este atitudinea politice magiare față de noi falsul liberalism, politica, cum țice românul, cu doi bani în trei pungi, pe care trebuie să o condamnăm în modul cel mai aspru.

Să recunósce că censul nu e just, fiind în una și aceeași țară, două censuri, se recunósce, că împărțirea cercurilor e nedreptă și recunosc unele pretensiuni de ale noastre de drepte și îndreptățite dar când e vorba, că reul recunoscut să se îndrepteze, sau nu vrea nimeni dintre magiari să facă începutul sau cine ar vrea, nu cutéză de frica șovinistilor.

Apoi tot magiarii sunt cari să năcăjesc, dacă lucrul se resuflă pe altă cale, dacă prin broșuri și țiare se demască înaintea Europei falsul liberalism al lor. La acésta este de vina politica magiară neioială și dușmănosă față de noi și pentru acésta n'ar trebui să se supere tare, căci deoparte ei au provocat acésta, de altă parte cam asemenea propagandă și alarmă au făcut și ei în Europa pentru cauza magiară, când s'a inaugurat era absolutistică, după ce a fost sugrumată revoluțiunea magiară dela 1848.

Revista politică.

Duminecă la 11 și jumătate dimineața M. S. regele României a primit biroul și comisiunea adunării deputaților, însărcinată a presenta suveranului adresa de răspuns la mesagiul tronului.

La adresa cetită de domnul general Manu, presidentul adunării, Maj Sa regele a răspuns:

Domnule președinte, domnilor deputați!

„Am primit totdeauna cu adăncă mulțămire asigurarea simțemintelor de dragoste și de credință, pe care Mi le-arătat camera deputaților. Astăzi însă, sunt cu deosebire mișcat de modul călduros prin care adunarea Mi reînnoesce espresiunea lor, precum și a viei bucurii ce o simte țera, împreună cu regina și cu mine, de apropiata căsătorie a scumpului Meu nepot.

Unanimitatea, cu care națiunea a salutat vestea bună a logodnei moștenitorului corônei, este nu numai manifestarea unei mulțămiri firesci, ci și a unui sentiment de conservare națională adănc săpată în inima tuturor. Toți românii au priceput, că ceea ce a fost dobândit de o generație întrégă prin lupte și trude grele, este astăzi cu desăvârșire întărit și pus la adăpostul ori cărei neprevădute împregiurări.

Camera, prin votarea unei dotații tinerei părechii, dotație care le va înlesni a ajuta pe cei nenorociți, a vrut să dea o nouă dovadă de devotamentul său cătră dinastia română, a cărei sôrte este nedespărțită de sôrta națiunii. Ve mulțănesc din inimă pentru acésta.

Tôte gândurile mele, munca și sirguinta mea au tost și vor fi deapurarea îndreptate spre a căștiga României un present liniștit și un viitoriu asiguratur. Rog dar pe Dumnezeu ca să-Mi dăruiască încă mulți ani puterea și sănătatea, așa de trebuincioase pentru săvârșirea acestei misiuni, pe care am îmbrățișat-o cu atâta căldură.

O lungă domnie, binecuvântată de cer și sprijinită pe încrederea și iubirea poporului, stabilește legături strănse, care sunt o puternică chieșășie pentru ori ce stat, dar mai ales pentru statul român, a cărui ființă a fost de atâtea ori primejduită prin schimbări și sguduirii aduse de evenimentele politice.

Sunt convins, d-lor deputați, că întemeiându-ve pe tot ce am căștigat în trecut prin prudența și sfortările noastre, vă veți pune astăzi cu rivnă și hotărâre la lucru și veți da guvernului Meu tot concursul vostru pentru reformele și îmbunătățirile cerute de desvoltarea țerei în toate ramurile activității publice.

Plin de încredere în patriotismul representațiunei nationale, ve mulțănesc încă odată, în numele reginei, al Meu, al moștenitorului corônei și al logodnicei Sale, pentru bunele d-vóștră urări.

Doveșile căldurose de iubire ce Mi-ați arătat, găsesc în inima Mea un adănc răsunset.

* * *

Cu privire la protestările care s'au ridicat în presa rusescă din cauza pretenșiei intenții a Bulgariei de a-și crea două mari vase de rășboiu în Marea Negră, se trimite din Berlin gazetei „Münchener Allg. Ztg.” următoarea interesantă scrisóre:

Gazetele rusesci au aflat deună ți, că Bulgaria își construesce în străinătate vase de rășboiu, care e vorba să trecă strimțorile rusesci sub stég turcesc și să și ocupe apoi stațiuni în Burgas și Varna

FOIȚA.

Noștea strigoilor.

— Novelă de Zschokke. —

(Urmăre).

Căința.

Tocmai sărutai fruntea cea palidă a fratelui meu, când auđii voci prin pădure, Me temeam să nu me afle cineva lângă fratele meu cel iubit, pe care mai întâiu voiam să-l despoiez, ér apoi l'am omorit. Dar înainte de a me hotări, eram deja la marginea pădurei, lăsând mortul și trăsura pe mâna sorții. Numai îndemnul spre viață me preocupa: toate celelalte erau stinse în mine. Fugiți, ca scos din fire, preste tufe de spini și-mi căutai drumul pe unde era pădurea mai desă, căci imi era frică să nu me omóre cineva ca pe un Cain, ca pe un ucidețor de frate.

Ostenit me aședai pe o stâncă din mijlocul pădurei. Sôrele răsărise deja, neobservat de nime. În natură se începă o viață nouă. Noștea cea grozavă a strigoilor era sfârșită — și încă cu câte crime! În c.lea mea vedeam demonii jucând, vedeam pe Fanny plângând, pe copii mei — familia nemângăiată a fratelui meu — imi vedeam judecata — stréngul...

Deodată simții, că viața-mi este greutate! „Pentru ce ore nu am lăsat pe staroste să me sugrume? Căci o am meritat, fiind-că am fost un trădător, ér nu credincios, precum

jurasem soției mele de atâtea ori. Pentru ce nu m'am reînțors în orașel, atunci când ardea, ca să-mi ved copii și soția, să-mi iau adio dela ei — și apoi să me arunc în flăcările focului, căci astfel nu mi-ași mai fi omorit pe fratele meu.

Mă temeam de viață și de sôrte, ca nu cumva să aducă cu tot pasul o crimă cu sine. Întemprările de până acum me adusesse acolo, încât cugetam, că totă resuflarea imi adauge un păcat. Me gândiam la sinucidere, dar și pentru asta eram prea debil.

Deci me hotării, a me da însu-mi pe mâna justiției și a me mărturisii cu multă căință. Astfel ași mai avea speranță — deși sub nisce împregiurări de tot triste a-mi mai vedea soția și copii încă odată în viață, a-i mai strânge la pept, a le cere ertare și apoi a trăi restul vieții fericit cu ei dimpreună. Cugetul acesta me mai înveseli. Deveni mai linișcit. Viața pentru mine încetase și furiile conștiinței începeau a slăbi.

Me sculai și-mi continuai calea, deși nu sciam încătrău căci în șpaima mea cea mare me abătusem mult și rătăcisem. Pădure neagră și desă me încunjură, imi era însă forțe egal unde voi ajunge. După un moment se lumină puțin în pădure și eu dedui cu ochii de un potec, pe care o luai înainte, fără a gândi unde dace.

Isptitoriul.

În apropierea mea se auđi o nechezare de cai. Începă a me teme, căci iubirea de viață érași se destepta în mine. Voiam să fug din nou în desimea pădurei. Am greșit, am comis crime de cele mai crâncene, dar o să mai pot

fi fericit, dacă me voi mântui de astădată; căci un mișel mare nici când nu am fost, deși cam ușuratic la minte. Astfel meditam în mine și uitând toate planurile de mai nainte me cugetam deja în cea mai depărtată singurătate, unde ași putea trăi necunoscut de nime cu sotia și copiii mei.

Tocmai era să sar preste rozor, ca să apuc în pădure când observai aproape de mine cai, o trăsură rășturnată cu o rotă ruptă și spre cea mai mare a mea frică și bucurie lângă trăsura și pe — Roșul meu.

Când me vedui imi surise în modul obicinuit și-mi țice „Bine ai venit! Nu ți-am spus, că le vom revedé? Eu astept deja noștea întrégă, căci mi-am trimis postilionul în orașel, ca să-mi aducă ajutor — și nu mai vine de atâtea vreme.”

„O, acolo are mai mult de lucru, căci întreg orașelul e cuprins de flăcări focului.”

„Me gândiam eu la așa ceva, căci vedui roșeța de pe ceriu; dar ce faci d-ta p'aci? Pe cine cauți? De ce nu ajuți la stngerea focului?”

„Ah! esclama eu — am foc mai mare de stins, decât cel din orașel!”

„Da, me gândeam eu la asta, — au nu ți am spus-o mai nainte?”

„O, mântuesce-me, dacă poți, căci uite am devenit un scelerat, un soț necredincios, un tăciunar și ucidețor de frate și toate aceste din momentul, în care ne-am despărțit, toate în decurs de 3 ore. Si ții jur, ții jur, că nu sunt om réu!”

Roșul bătu cu piciorul ciontat în pământ, ca și când vorbele mele l'ar fi indignat. Fața lui remase rece. Nu-mi respunse nimic, deși îi povestii toate întemprările nefericite ale

Acum se mai adaugă la acesta o nouă îngrijire, relativă la vasele de război românești și unele țiare din Petersburg își infierbântă fantasia — și pe a cetitorilor lor, — cu inchipuirea, că aceste state dunărene ar avea de gând să creieze o flotă de război, pentru ca să facă greutăți Rusiei pe Marea Neagră în interesul Austriei. Și în același timp țiarele rusești scriu despre celelalte state europene ca și când acestea, sau ca și când Rusia s'ar afla în lună.

Cestiunea prezenței vaselor de război române sau bulgare în Marea Neagră e în realitate o cestiune curat academică, de ore ce amândouă aceste țări au să rezolve probleme culturale atât de mari la ele acasă, încât cu mijlocele lor, și de altfelu țermurite, nici odată n'ar putea să creieze o flotă care să se potă apropia măcar pe departe de însemnăta-tea fotei rusești din Marea Neagră.

România, de la 1878 stat independent și recunoscut astfel și de Rusia, exercită toate drepturile de suveranitate, care revineau Turciei pe câtă vreme România era un stat vasal al Turciei. Printre aceste drepturi de suveranitate se numără firesce și asigurarea porturilor ei pe Dunăre și pe mare, întru cât stă în mijlocele regatului d'a face acesta.

Nici nu e nou acest us pe care România îl face de un drept al ei. Deja pe vremea războiului ruso-turc exista un început de marina română, care pe atunci li-a venit tare bine rușilor; era compusă atunci din 3 vapore și 6 șalupe canoniere cu 20 de ofițeri și 246 de oameni. De atunci această flotă a fost dezvoltată, după un plan îngrijit de regele Carol și a ajuns la 1891 să numere 25 de vase (dintre care 8 șalupe de transport pentru serviciul de port) cu 46 ofițeri, 26 mecanici, 1680 de marinari.

În prima linie misiunea acestei marine este asigurarea țermului român al Dunărei; firesce, tratatul din Berlin, care exclude în articolul seu 72 toate fortărețele și toate vasele de război din jos de porțile-de-fer, admite numai „vase ușoare pentru serviciul polițienesc și vamal“, totuși prin o acțiune războinică a Rusiei în privința României tratatul din Berlin și-ar pierde și astfel eficacitatea. În cas de încercături războinice însă, această marină ar avea să acopere și portul dela Costanța care, după terminarea marelui pod peste Dunăre, ar sta în legătură directă, prin linie ferată, cu Bucureștii. Acest pod are în adevăr scopul de a ușura o schimbare de țerm a armatei române pentru apărarea Dobrogei și a țermurilor, și a putea să dea mâna, în cas eventual, unei armate bulgare cooperatoare.

Și Bulgaria posedă o mică marină de 10 vase cu 12 ofițeri și 334 de oameni; aceste cifre ajung însă pentru a dovedi că presa rusă n'ar avea nici un motiv d'a se irita din pricina unei sporiri prea mari a marinei române și bulgare.

Importanță e gălăgia gazetelor din Petersburg numai pentru-că ea arată în chip neîndoios dorința Rusiei de a transforma Marea Neagră într'o mare exclusiv rusă. Până la împlinirea acestei dorințe însă, va mai curge multă apă pe Dunăre.

* *

Ministrul pentru Irlanda John Morley a ținut în 8 Decembrie o vorbire în Londra înaintea alegătorilor sei, despre cestiunea irlandeză. În cursul acestei vorbiri, atingând proiectul home-rule, John Morley dișe, că densusul nu potă să împărtășească amănunte; el potă numai atât să spună, că guvernul a luat asuprași și această problemă grea, de a afla un drum de mijloc între aceea ce Marea Britanie e în-

noșii. El ascultă cu un mare indiferentism. „Cunosci me acum, și scii ce voesc dela d-ta?“ me întrebă într'un târziu.

„Sufletul meu, — sirmanul meu suflet!“ strigai eu — „da acum cred, că vei fi acela, de care te țineam în Praga.“

„Și cine e acela?“ — „Însuși satana!“ îi răspusei.

„Îngenunchiază deci și te rogă!“ îmi strigă Roșul cu voce rugătoare.

Eu îngenunchiai ca un nebun înaintea lui și-mi ridicai mâinile rugătoare către el: „Mântuesce-me, scapă-mi soția și copiii din giarăle perirei, căci aceia sunt nevinovați. Dune într'o pustietate, unde să avem chiar și numai pâne, apă și o colibuță, căci noi vom fi fericiți ca și în paradis. Dar sterge-mi din memoie tristețe întâmplări ale nopții acesteia. De nu potă face lucrul acesta, lasă-me să mor mai bine judecat.“

Până ce vorbii, Roșul me privi cu dispreț, apoi me lovi cu piciorul așa de vehement, de cădui pe spinare.

Me ridicai și voiam să încep din nou rugămintea, dar el me întrerupse cu vorbele: „Om evlavios și simțitor! Muritor, cu rațiunea cea măreță! Filosof, care dubitezi în existența iadului, dar și a vecinicii — etă că îți încoronezi faptele tale rușinoșe prin aceea, că te închini satanei!“

„Acea te tradăză satano! aceea că nu cunosci milă, mila care încălzește inimile omenesci; dar aici nu voi dela ține milă! Voiam să-ți o cumpăr, să-ți dau sufletul meu în yschimb. Sufletul meu însă s'ar mai fi curățit de păcate, ar aflat potă drumul căinței și ar fi putut eși din robia ta.“

voită să dea și între aceea ce Irlanda voesc să primescă. Guvernul speră, că în Februarie anul viitoriu va pași în camera comunelor cu un plan, pe care Irlanda să-l primescă ér Anglia să nu-l refuse. O grea răspundere va lua acel om politic din Anglia sau Irlanda, care s'ar încerca, ca din motive personale sau de partid să împedecă aducerea la îndeplinire a împăcării între Britania mare și Irlanda. Planul e de așa natură, încât Anglia să nu-l respingă. Espunerile lui Morley arată, cât de justificată era neîncrederea față de descoperirea, pe care au făcut-o în Februarie trecut foile americane cu privire la proiectul de home rule. Vorbirea lui Morley apare ca o desavuare a faimelor despre diversitatea de păreri, ce ar domni în sinul cabinetului liberal, răspândite în zilele din urmă de către foile conservatoare din Anglia.

* *

„Le Buletin Maçonnique“ face o dare de samă asupra unor conferințe, cari au fost ținute în Paris despre relațiunile politice și sociale din Austro-Ungaria, și în special, cele referitoare la stările din regatul St. Stefan.

„În această parte orientală — dișe numita revistă, — a monarhiei dualiste, locuesc șase naționalități: magiari, români, sârbo-croați, slovaci, ruțeni, și germano sacsoni, printre cari se numără și șapte sute de mii de israeliți. Populațiunea totală este de 16 milioane și maioritatea relativă o au magiarii, a căror număr se urcă la 5 1/2 milioane de suflete. Românii se găsesec în număr de 3 1/2 milioane, ér restul se împarte între celelalte naționalități dintre cari fiecare este inferioară în număr magiariilor și românilor.“

„Acastă diversitate de naționalități și disproporțiune în număr, ne amintesc Elveția, unde locuesc 3 popore în proporțiunea numerică următoare: 69 % germani, 24 % francezi, 7 % italieni. Însă pe când în Elveția limbile acestor trei naționalități se bucură de aceleași drepturi naționale, fără ca cea germană să fie cea oficială a țerei, în Ungaria lucrurile sunt diametral opuse: tocmai idiomul minorității a fost impus maiorității populațiunii. Guvernul magiar urmăresce scopul de a face să dispară elementele indigene: slavi și români, nimicind, prin forță chiar, trăsurile lor caracteristice etnice distinctive. Acești buni magiari, cari au umplut lumea cu văierările lor în contra încercărilor de germanizare, ai căror victime demne de interes erau, nu stau pe gânduri astăzi, de când au venit stăpânii situațiunii, de a violenta consciința naturală a tuturor popoarelor date pradă dominațiunii lor. Trebuie ca totă lumea să fie magiară, să vorbescă limba magiară, să simță ungeresce. Acesta este nedrept, acesta este imoral! Firesce, că naționalitățile se opun, și anume românii dezvoltă rezistența cea mai înverșunată la aceste încercări atât de liberticide.“

Magiarii își dau aerul în străinătate de a fi o națiune cavalerescă iubind ordinea, justiția și libertatea, pentru care scop ei și-au dat o constituțiune liberală, care însă nu servă, decât pentru a înșela bună voința străinătății. Căci această constituțiune nu servă decât a oprima toate elementele nemagiare și în special pe cel românesc, punând ca vîrf acestui regim odios instituțiunea asilelor de copii, pentru care răpesc copii dela sinul mamelelor lor dela frageda vîrsă de 3 ani. Etă la ce spectacol dureros suntem siliți să asistăm la finea secolului nostru!

* *

„Destul“ îmi răspuse el, „destul dl meu, căci nu sunt diavolul precum cugeți d-ta. Eu sunt un om ca și d-ta. Dta ai fost un scelerat, acum însă esci un nebun. Căci cine și-a părăsit credința cea bună, pe acela l părăsesce și rațiunea. Chiar să-ți pot ajuta si nu o așa face Sufletul d-tale nu-mi trebuie, dar acela e vrednic de iad, chiar dacă nu l'ar cumpăra satana.“

Nădejde.

Un moment stătui perplex înaintea lui.

În mine se lupta mânia și rușinea, căința și rezoluțiunea de a me mântui la tot cazul. Nu pot descrie, ce se petrecea în mine, căci așa putea scrie o carte întregă despre simțimentele mele din momentul acela și totuși nu le aș putea espune destul de clar.

„Dacă nu esti acela, de care te țin, atunci trebuie să doresc ca să fi. Mântuesce me, căci altcum sunt perdut, și numai d-ta porți vina la sôrtea mea cea nefericită.“

Astfel î vorbii eu, dar el îmi răspuse ridând, ca de obicei: „Așa este omul, el totdeauna voesc să trecă de cel mai nepătat, chiar să fie scaldat în sângele fratelui seu.“

„Da dle, d-ta ai fost pricina la toate grozăviile nopții acesteia. Pentru ce ai venit noptea în pavilion, unde dormiam liniștit, așteptând o dimință fericită. Dacă nu m'ai fi trețit, toate aceste nu s'ar fi întâmplat!“

(Va urma.)

Căsătoria civilă.

(Înceere)

Nu e deci pentru noi compensație, sau dora chiar învingere căsătoria civilă contemplată, ci ea e învingere adevărată armă în folosul agitațiunilor ultramontane.

Acțiunea clerului a raportat învingere, interprinderea și-a ajuns scopul, căci a esoperat revocarea ordinațiunii privitoare la căsătoriile mestecate și stergerea articolului de lege 53 din 1868. Prin acest fapt nu se alterază, că în legătură cu el se întâmplă un lucru, altcum neplăcut clerului. Căsătoria civilă e introdusă în țerile cele mai catolice fără ca clerul cel puțin să-și fi arătat serios nemulțămirea contra ei. La noi deja s'a dat signalul contra ei. E și natural, căci nici clerul catolic nu scie cum se va desvolta între speciilele noastre referințe noua instituțiune, în ce măsură și întindere va pune margini acțiunii lui proselitistice. Și el nu s'a inchipuit lucrul așa, că va trebui să dea orecare compensațiune protestanților, el vrea succes deplin, victorie deplină, și acestea a cutezat a leși spera, pentru-ă rezultatele până aci l'au făcut îndrăzneț, el a voit pur și simplu ștergerea legii din 1868.

Victoria o a câștigat chiar și până acuma, încât adecă l-a succes a-și valora recunoșcerea privilegiului dogmelor și infalibilitatea consciinței, și acestea au trecut ca considerațiuni normative. Acesta a fost punctul de mănecare la marea lucrare liberală. Pe viitoriu la ori ce lucru va putea aplica norma: lovesce în dogme și în consciință. Victoria se manifestă și în aceea, că partida liberală se ține atât de faloșă cu această faptă măreță. E adevărată navitate în bucuria, care o simte acel mare partid în aceea, că a cutezat se nu satisfacă dorințelor clerului în modul și estensiunea cerută. Întreb însă, a trebuit la acesta așa mare încordare? În adevăr așa a stat cestiunea, că dacă nu se va întâmpla vre'o minune, dacă nu se va pogori duchul sânt asupra onorabilei partide, atunci era iminentă modificarea legii dela 1868 simplu, fără de nici o condițiune?

În advăr așa a fost. Totă ținuta cabinetului Szapary totă discusiunea confesională din urmă a parlamentului a făcut asupra fiecăruia impresiunea, că e posibilă învingerea necondiționată a clerului. Sub asemenea impresiuni am propus noi și a luat și sinodul bisericii din-côce de Dunăre conlusul, că dacă în adevăr se modifică legea din 1868 atunci cel puțin se stăruiască pentru introducerea căsătoriei civile. Nimica nu potă caracteriza mai bine situațiunea, ca și resignațiunea în acest chip manifestată din partea protestanților. Agitațiunea fără seamăn, căreia i-a succes a schimba astfel situațiunea, este încă în totă puterea sa; foile ei și aici și în Roma cântă pe o strună, și scuipe foc, că l'i s'a dat preste degete puțin, și că învingerea nu le e tocmai completă, pentru că mai mult au dorit si au sperat totul.

Pentru ce au stat atâta pe gânduri aceia, cari acuma cu atâta furie au dat asalt liberalismului? Acei totă Csáky, care acuma, de bună seamă spre marea sa mirare, se simte în rolul stegariului în liberalismul afacerilor confesionale, numai înainte cu câteva luni nu s'a arătat atât de pătruns de liberalism, ceea ce o a pretins dela el, dacă nu altceva la tot cazul autoritatea statului. Și oratorii tuturor partidelor au creșut, că vor satisfacă pretensiunilor liberalismului accentuând „libera dispozițiune a părinților“. La o suflare magică toate s'au schimbat...?

La toate acestea se mai luăm și aceea, că pentru această căsătorie civilă nime nu se entusiasmeză. Pentru noi ca confesiune e mai favorabil „status quo“, pentru noi căsătoria civilă e numai cода topo-ului perdut, căci e cu totul nesigur, dacă se vor și împlini cu introducerea căsătoriei civile toate consecuențele logice ale noului sistem în politica bisericească. Dară pentru însași căsătoria civilă, pentru natura internă și valorea acestei instituțiuni nu se entusiasmeză nici acei catolici liberali, cari acuma ca „deus ex machina“ o au scos la ivelă, și cu ocaziunea miscărei însuflețite o au scris pre stindardul lor.

Ei au căutat numai espedient spre a și acoperi retragerea lor față cu clerul, espedient spre a se putea elibera de un ministru-president urgisit. Asemenea puțin se entusiasmeză pentru ea marea masă a poporului, care a audțit trăgându-se clopotele, dară nici prin minte nu i-a trecut, că lucrul stă așa de aprône. Poporul în curând nu va înțelege pentru ce a trebuit schimbate obiceiurile vechi și modul de viață de până acuma, și va esperia neplăcut nouele aruncuri comunale, cari sunt neapărat legate de funcțiunile civile create cu căsătoria civilă.

Nu e deci îndreptățită temerea, că reforma întimpinată cu neîncredere din toate părțile se va pune în practică cu totul desbrăcată din natura sa? Cause pentru bănueli avem destule.

Introducerea căsătoriei civile, numai încape îndoelă, reprezintă o mare reformă. Căsătoria civilă însemneză ruperea cu politica bisericească observată până acuma în țera noastră. Catholicism enorm de mare, cler catolic provădut cu avere colosală, pe de o parte, protestantism în minoritate, care reprezintă puțină dar importantă forță morală, care are puțină avere, și care pentru susținerea ecuilibrului a fost provădut cu scut special din partea statului, de altă parte, acesta a fost sistemul de până acuma. De aci încolo va înceta scutul special, se va inaugura egalitatea de drept, e liber terenul, e permisă emularea, deci trăiescă fie cine cum potă. Însă sistemul egalității de drept numai se începe prin introducerea căsătoriei civile, căci în realitate nu

va fi egalitate până atunci, până când o confesiune se împartășește de la stat cu o dotațiune uriașă, یر cealaltă abia capătă o bucațică ca de pomană. Prelângă scrie scutului din partea statului am simțit, ce e drept apărarea dar totuși am putut trăi cu totă puterea materială a clerului catolic, dacă înceată însă scutul legilor, atunci noi suntem dați pradă a celei puteri. Tocmai de aceea noi până acuma ținându-ne de sistemul de până acuma, nu am pășit pe acel teren, ca se inițiam sau secularizarea bonurilor romano-catoice, ca se o dotațiune corăspunzătoare din partea statului pentru noi; de aici încolo ne va împinge pe acest teren instinctul de conservare; însă chiar și când în punctul acesta noi am rămâne în rezervă, în virtutea situațiunii și a legii sistemului înțros, noi am fi considerați ca stând în așteptare: sau ni se dă partea cuvenită din ceea ce de început a fost destinat în țera această spre scopuri religioase, culturale și de binefacere sau se secularizează bunurile bisericești fiind bisericile îndrumate în emulare la puterea lor și la mijlocele lor proprii.

Acăsta e urmarea logică a sistemului inaugurat cu căsătoria civilă. Și-au tras sâmbă cu ea aceia, cari acuma deodată pe neașteptate am îmbrățișat această idee și o au făcut încarnațiunea liberalismului?

Voesc se ne dea recompense nouă, protestanților? Bine, însă noi numai atunci vom fi recompensați, dacă faptice se vor implini toate urmările logice ale începutului, până atunci noi vom fi partea scurtată, și din natura lucrului avisați vom fi se stărui pentru zidirea noului sistem.

Preste totă indoela e, că se lăgână în visuri deșerte cei ce cred, că prin introducerea căsătoriei civile se va termina și încât pentru stat cu glorie, lupta confesională începută. Noi ne temem, că ea numai de aci încolo se va începe mai cumplit. Prețimea noastră catolică, care de presente totă înotă în apele ultramontanismului, va pune totul în mișcare spre a face ca statul, se simtă îndrăsnela, că nu i-a implinit pretenșiunile așa precumele au fost formulate, va face totul spre a împedeca ulterioara dezvoltare logică a noului sistem, ca el pentru ea se nu devină periculos. Și e posibil ca nășințele ei se aibă succes, căci — precum ăsesse Kossuth — venția și bate joc de logică. Tote atâră deloaceea, dacă înțesiam și acela liberal a avut basă serioasă, dacă liberalismul, al cărui martor e lumea, nu a fost foc de pae, sau dora tocmai vre-o tactică.

Noi protestanții însă se avem credința în Dumnezeu însă totodată se punem praful de pușcă la loc uscat. E foarte comodă politică a aștepta, că până când noi ne retragem cu totul, ca melcul în căsuța sa, pe atunci alții, anume catolicii liberali se scotă în locul nostru castaniile din foc. Se ne punem odată la lucru, în lucrarea cea mare va fi trebuință și de încordata noastră activitate, care lucrare după toate posibilitățile încă numai de aci încolo va urma.

Cronică.

Țera Oltului, finea lui Novembre, 1892.

(Urmare)

În a doua ședință deschisă la orele 3 p. biroul reuniunii dă cetire a unei telegrame de felicitare sosită din Budapesta dela dl Dr. Nicolau Șerban de Voila, deputat dietal de următorii cuprins: „Conferenței învățătorilor români Cincumare. Regret, că nu pot fi în persoană în mijlocul vostru. Ideea în inimă tot progresul posibil spre ajungerea idealului, cătră care cu toți ținim. Se trăiască învățătorii!“

Cu nesfârșite urale de „se trăiască“ a fost împinată această măgulitoare atențiune a deputatului nostru; یر biroul reuniunii a fost însărcinat a esprima călduroasa mulțămită în mod oficial dlui Dr Șerban.

La ordinea zile raportul general al comitetului central despre activitatea reuniunii în anul 1891/92. Din acest raport sunt evidente următoarele: Comitetul central a ținut preste tot trei ședințe rezolvând 29 concluse. Despărțemintele tractuale Făgăraș, Agnita și Cehalm în decursul anului au ținut câte o adunare generală tractuală. În aceste adunări s'au rezolvit toate lucrările impuse de comitetul central, așa că în general — după cum sună raportul despre activitatea despărțemintelor — dacă s'ar limpezi cestiunea financiară și dacă disciplina funcționarilor — onore excepțiunilor — ar fi mai corectă, luându-se de basă activitatea pedagogică s'ar pute constata un progres îmbucurătoriu.

În special raportul scote la ivelă multe rele și neajunsuri, care le înșirăm fidel după textul raportului:

1. Puțin interes față de activitatea pedagogică, dovadă, că în decursul anului trecut din nici un despărțemint nu s'au înșinuat nimeni cu teme lucrate din indemn propriu, یر cele impuse de comitetul central, unele sunt cu totul superficial tractate. Nu este nici o emulațiune între membrii pe acest teren.

2. Adunările generale districtuale și tractuale sunt slab cercetate.

3. Învățătorii nu-și capetă diurne și pașal de călătorie.

4. Pedepsele dictate nu se încesădă (membrii totdeauna se scusă că nu și-au căpătat diurnele).

5. Restanțele ca tacse la fondul reuniunii sunt cu sutele de floreni. — Nimenia nu se rușinează, că e datoriu reuniunii în acest chip.

6. Funcționarii reuniunii nu sunt consciențioși anume: a) președinții despărțemintelor nu cercetază ședințele comitetului central, după-cum prescriu statutetele, și nici — după repetite recărări nu trimit raportete cerute — cu excepțiune laudabil amintită a presidiului despărțemintului Făgăraș.

Membrii comitetului central încă sunt de multe ori neglijenți în cercetarea ședințelor, tot ase menea și membrii comitetelor din despărțeminte.

Aceste șase puncte represintă șese crini negrii în buchetul reuniunii noastre, pre cari trebuie să یر depărțem cu ori-ce preț, dacă ținem la nimbul cultural al reuniunii.

Despre propunerile, pe cari comitetul central le face în raportul seu vom vorbi la locul potrivit.

Din raportul cassariului sunt evidente următoarele:

1. Depus spre fructificare la institul „Fur-nica“	fl. 185. 25.
2. Tacse restante la membri	„ 352. —
3. Incurgeri dela despărț Agnita	„ 22. —
4. Dela Moise Dérlogea tacsa de membru fondator	„ 10. —
5. Dela George Boeriu tacsa de membru ajutătoriu	„ 5. —
6. Dela Nicolau Clonța tacsa de membru ajutătoriu	„ 2. —
7. Dela despărțemintul Făgăraș din a două adunare tractuală ținută la Veneția inferioară dela trei membri	„ 3. —
8. Interese capitalisate până la 31 Decembre 1892	„ 4. 62
9. Din producțiunea dela Breaza	„ 1. 50
19. Bani disponibili la cassariu	„ 10 —

Suma percepțiunilor fl. 595. 37

Suma erogațiunilor pro 1886—92 fl. 63. 59

Rămâne avere curată de fl. 531. 78*)

Biblioteca reuniunii constă din 216 opuri în 220 volume, cari opuri sunt păstrate în cea mai bună ordine în scribul anume procurat pentru acest scop, یر o parte s'au și legat în decursul acestui an. Tote aceste trei raporte, al comitetului central al cassariului și al bibliotecariului s'au predat comisiunilor alese pentru censure.

Urméza la ordinea zile: deliberarea asupra propunerii reuniunii învățătorești din districtul Sibiului în privința înființării unui „organ pedagogic“ (fôia pedagogică) pentru școlile populare din metropolia noastră. În privința acestui punct, se încinge o desbatere interesentă, la care iau parte membrii Ioan Berescu, Nicolau Aron, David Chiujdea, Sabin Piso și Filaret Dăișorean, după care se aduce următoriu conclus. (Va urma.)

Fundațiunea Ioan Popescu.

În fundațiunea „Ioan Popescu“ au încurs prin colecta domnului protopresbiter Iuliu Dan din Făgăraș următoarele contribuiri:

Translatuș . 1019 fl. 46 cr.

Iuliu Dan protopresbiter Făgăraș 3 fl., Solomon Făgărașan învățătoriu Drăguș 2 fl și Mateiu Chiujdea, paroch Berivoi 1 fl. 20 cr, Vasile Pușat, paroch Sâmbăta inferioară, Nicolau Clonța, paroch Beclean, Ioan Comșa, paroch Voivodeni, Iosif Literat, paroch Luța, Ioan Cocan, par. Mândra, Ioan Hașu, învățătoriu Breaza Iosif Hercioagea paroch Herseni, George Boeriu propr. Făgăraș, George Aiser propr. Făgăraș, George Prala preot Breaza, Ioan Ințu, par. Pârșani, Spiridon Mardan par. Sâmbăta super., David Chiujdea diacon și inv. Șinca nouă, Ioan Duma not. Perșani, Ioan Berescu inv. Făgăraș, câte 1 fl., Sofron Mogoș, paroch Voivodeni 60 cr., Nicolau Aron, preot Galați, Petru Marhaună învățătoriu Galați, Elena Hârcioagea, preotésă Hârșeni, Victoria Aron preotésă Galați, Haretă Clonța preotésă Beclean, Petru Leluț proprietar Beșembav, Vincențiu Grama paroch Riușor, Ioan Stan not. Berivoi, Ioan Benția, notariu Hurez, câte 50 cr., Iosif Drugoiu, par. Hurez, Nicolae Ludu, învățătoriu Beclean, Lazar Comșa, învățătoriu Mândra, George Taflan învățătoriu Beclean, și Ioan Pulecse, econom Breaza câte 40 cr. v a.; Dumitru Bărbat, preot Șercăița 30

*) Spre sciință se notifică, cumcă suma de 8 fl. v. a., încursă cu ocaziunea primei adunări generale din Făgăraș a acestui despărțemint în anul 1891 s'a dat ca onorariu posteriu membrilor, cari au participat la cursul de lucru de mână în Sibiu în anul 1890 prelângă cuitanță, care se află la cassariul despărțemintului de atunci, care sumă nu ocără nici în percepțiunile nici în erogațiunile de mai sus.

Er pentru orientarea celor interesati mai notificăm și la acest loc, cumcă fostul cassariu Ioan Roșca, al despărțemintului Cehalm nici până azi nu a solvit în cassa reuniunii tacsele încasate de dânsul în sumă de 40 fl. v. a., deși s'a provocat a face acăsta, pe basa părintescului ordin consistorial din 12 Martiu 1892, Nr. 1393 scol. Urméza, că prea Ven. Consistoriu se ia pașii ulteriori în acăsta cestiune. Raportorul.

cr. Ioan Ludu, v. not. Beclean, Ioan Drugociu, econ. Hurez, Ioan Popaiov, vigil silv. câte 20 cr. Suma totală 1048 fl. 66 cr.

Varietăți.

*) (Dela curtea română) Ni-se telegrafieză din Londra: A. S. Regală principele Ferdinand după sosirea sa în Londra a mers la Windsor spre a visita pe M. S. Regina Engliterei. A. Sa regală precum și principesa Maria sunt oșpeții M. S. reginei Victoria. S'a dat un prânz intim la Windsor, la care au luat parte ministrul afacerilor străine al Engliterei și dl Plaino ministrul Romaniei la Londra. Prânțul a fost urmat de un concert.

*) (Academia română) Academia română își va începe sesiunea ordinară în 28 Februaru 1893.

*) (Din comitatul Făgărașului) Ca completare la raportul publicat despre desfășurarea lucrurilor în comitatul Făgărașului ni-se comunică, că fișpanul a promis în adunarea generală din urmă, că la cestiunea punerii sub cercetare disciplinară și destituire a vice-spanului, cerute de membrul Dr. N. Șerban va veni cu raport în procsima adunare. Tot odată suntem informați, că comuna au câștigat dreptul de arândă pentru crășmărit —

*) (Conferențele prelaților catolici) În palatul primatului Vaszary din Buda, prelații catolici din Ungaria vor ține zilele aceste mai multe conferențe. La aceste vor lua parte numai prelați, așa că și agendele de secretariu le va face un episcop. Foile mai noue din Pesta spun, că obiectele conferențelor vor fi: regularea congruei și cestiunile actuale ale politice bisericesci.

*) (Deficitul orașului Cluj) Din Cluj se scrie, că bugetul orașului pe anul viitoriu se încheie cu un deficit însemnat. După preliminarul statorit de reprezentanța orașenescă, veniturile fac 562,657 fl., erogațiunile însă 679,571 fl. Așa dară deficitul este de 116,914 fl. care se va acoperi prin arunc extraordinar de 46%.

*) (Monede comemorative) Din incidentul căsătoriei principelui moștenitoriu al României se vor bate 2160 monede comemorative și adecă 10 în aur, 150 în argint și 2000 în bronz. O moneta de aur costă 600 franci, یر una de argint 12 franci.

*) La serbările de cunună din Sigmaringen, vor lua parte ministrul președinte Lascar Cantargiu președintele senatului G. Gr. Cantacuzino și președintele camerei, generalul Manu, ca reprezentanți ai puterii esecutive și legislative.

*) (Invențiuni) „Berliner Fremdenblatt“ face o prorocire frumoasă. Dl M. Brăneanu, care se află actualminte în capitala Germaniei e vorba se devină nici mai mult nici mai puțin decât milionar, cu trei invenții pentru care și-a luat deja patenta în Germania. Una din aceste invenții e un întorcător de note, care va purta numele unei încântătoare dame germane Margareta; a două un destepător care, dacă la primul semnal cel ce dörme nu vrea se se scote, îl aruncă afară din pat, și a treia: o stingătoare de țigări și țigarette pentru care mai ales damele în salone vor fi mulțămitoare inventoriului. Aparatele sunt foarte simplu construite și, după împlinirea formalităților pentru patente, se vor fabrica în Germania ca articole de massă și se vor vinde cu prețurile cele mai moderate.

Dl M. Brăneanu înainte de a-și deschide perspectiva milionului, a fost mult timp redactor la „România liberă“ și la „Constituționalul“.

*) (Emigrările în Rusia) Dela anul 1872 până la 1885 au emigrat în Rusia 9,458,000 străini Dintre aceștia 6,100,000, sunt din Astro-Ungaria și Germania. 1,235,000 din aceștia s'a stabilit definitiv în Rusia, ceialalți s'au întors în patriile lor. De present numărul străinilor în Rusia e numai de 5 milioane.

Bibliografic.

„Intimpinare“ la acsările ce face dl I. Nădejde Dicționarului Latin-român de Popilian.

Craiova, Tipo Litografia Națională Ralian și Ignat Samitca, 1892.

Din public. *)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea arangiării concertului corului plugarilor români din 14/26 Novembre a. c. au binevoit a supra solvi P. T. domni: Ioan Droc, protopresbiter 4 fl. 60 cr.; Nicolau Ivan, administrator protopresbiteral 60 cr.; F. Schneider, apotecariu 1 fl. 20 cr.; C. Cretioescu, comerciant 40 cr.; I. Bogdan, învățătoriu 60 cr.; Aron Șerb, învățătoriu 20 cr.; I. Bene; paroch 10 cr.; I. Bota, învățătoriu

*) Pentru cele publicate sub rubrica acăsta redacțiunea nu e responsabilă Red.

60 cr.; Dr. I. Elekeșiu, medic 60 cr.; I. Gedeon, hotelier 1 fl. 20 cr.; Alecsandru Dobrescu, protopresbiter 80 cr.; I. Tătar, învățătoriu 10 cr.; V. Murgău, învățătoriu 10 cr.; I. Onițiu, comerciant 1 fl. 20 cr.; Victor Popp, cancelist 20 cr.; Sabin Savu, notariu 20 cr.; V. Dobrescu, învățătoriu 10 cr.

Tuturor acestor marinimoși me simt datoriu în mele susnumitului cor a le aduce și pe acesta cale mulțumită.

S. Sebeșiu, în 10 Decembre, 1892.

Z. Mureșan,
fost cassar.

Bursa de Viena și Pesta.

Diu 13 Decembre, 1892.

	Viena B.-Pesta.
Renta de aur ung. 6%	5.68
albeni împărătesci	5.67
Napoleon-d'ori	9.57
Mărei 100 imp germane	59.—
Londra 10 Livers sterlingi	58.90
	120.—
	119.85

Nr. 565/1892. [243] 2—2

CONCURS.

Devenind vacant prin mörte postului de *invățătorésă dela scöla „Reuniunei grănițeresci din Voila* (cu 2 invățători și o invățătorésă) comitatul Făgărașului, cu un salariu anual de 300 fl. apoi cuartir și lemne de foc, prin această cu terminul până la 25 Decembre st. n. a. c se escrie concurs.

Reflectantele au să și trimită petițiunile instruate cu documentele prescrise de lege la:

Comitetul administrator de fondul și scölele de reuniune a fostilor grănițeri din regimentul român I.

Sibiui, în 12 Decembre, 1892.

Nr. 467. [238] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch de clasa a III-a în parochia Rușor, protopresbiteratul tractului Hațegului — se escrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele parochiale impreunate cu acest post sunt statorite în ședința sinodului parochial ținută la 27 Septembrie 1892, cari pe lângă cuartir liber, dau suma de 401 fl. 20 cr.

Concurenții au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor din vigöre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Hațegului.

Petroșeni, la 4 Novembre, 1892.

Avram Stanca,

adm. protopresbiter.

Nr. 891. [239] 3—3

EDICT.

George Petru Stinghie, gr. or. din Brașov, carele de patru ani a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Maria D. Tocanie, asemenea din Brașov, pribegind prin lume, fără ubicațiune cunoscută, în sensul rezoluțiunei consistoriale ddo 27 Octbre a. c Nr. 6699 B., se citeză prin această, ca în termin de șese luni dela prima publicare acestui edict să se prezenteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul matrimonial, intentat contra lui din partea soției sale, se va pertracta și decide și în absența lui.

Brașov, 14 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 463. [240] 3—3

EDICT.

Maria Jurj ved. Dumitru, născ. în Tirimia mare soția legitimă alui Ioan Jurj, econom, gr. or. din Lasleul român, care de 3 ani de zile a părăsit pe acum numitul ei bărbat legiuit și pribegind în lume, nu se scie locul unde se află și de mai trăesce sau ba, în înțelesul ordinațiunei Preaveneratului Consistoriu archidieceșan de dto 18 Septembrie a. c. Nr. 4579 B. se citeză prin această, ca în restimp de 6 luni, dela publicare, acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, spre a se răspunde și apăra în contra acțiunei

ridicate asupra-i de cătră numitul ei bărbat, la din contră procesul se va pertracta și decide și în absența dñsei Murș-Oșorheiu, 10 Novembre 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Murș-Oșorheului.

Nicolau Maneguțiu,
protopresbiter.

Nr. 290 892. [231] 3—3

Edict.

Ioan Bărboiu din Beriu, comitatul Hunedórei, de religiunea gr. or., care de trei ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Maria Costescu din Sereca, — fără a se sci ubicațiunea lui, se citeză prin această a se presenta înaintea acestui for matrimonial în termin de 6 luni, conform rezoluțiunei preavenerabilui Consistoriu archidieceșan ddo 2 Octbre 1892. Nr. 5597 B. la dincontra procesul urđit de actore se va pertracta și decide și în absența lui.

Orăștie, 16 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Orăștiei.

Nicolau Popovicu,
protopresbiter

Nr. 291. [241] 3—3

Edict.

Ioan Christu din Dăncu mare, comitatul Hunedórei, de religiunea gr. or., care de 8 ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Domnica Costescu din Sereca, fără a se sci ubicațiunea lui, — pe basa rezoluțiunei Preavenerabilului consistoriu archidieceșan, dto 22 Septembrie 1892 Nr. 6049, B. se citeză înaintea scaunului protopresbiteral al Orăștiei a se presenta în termin de 6 luni dela prima publicare a acestui Edict, căci din contră, procesul matrimonial intentat aspră-i de

soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Orăștie, 17 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Orăștiei.

Nicolau Popovicu,
protopresbiter.

Licitațiune!

Marfa din filiala firmei falite I. Wittmann (ulița turnului Nr. 10) se va vinde în detaiu **Luni în 19 c.** și zilele următoare, cu preț forte scădă prin licitațiune.

[245] 1—2

Advocatul

Dr. Oct. Russu,

curator al massei.

Nr. 1209. [242] 3—3

Publicațiune de licitațiune.

Prin această se aduce la cunoscință publică cum-că **Marti în 27 Decembre 1892 stil. nou la 10 ore a. m.**, se va da în arëndă prin licitațiune publică, **ținândă în cancelaria oficiului comunal de aici, dreptul de morărit la mōra comunei Sebeșul-inferior pe timpul de 3 ani.** — începând dela **1 Ianuarium 1893 stil. nou** până la **31 Decembre 1895 stil. nou.**

Prețul strigărei e **621 fl. v. a.** Doritorii de a licita au a depune **10%** ca vadju.

Condițiunile de licitațiune mai de aprōpe, se pot afla și ceti până atunci, în orele oficiōse la subsemnatul oficiu.

Sebeșul inferior, (cercul protopretorial al Sibiului) în 4 Decembre 1892 st. nou.

Oficiul comunal:

Moise Grăia,
subjude.

Avai,
notariu.

Cel mai ales și cel mai frumos dar de sērbători seu de ocașiune,
potrivit pentru mic și mare. Suvenir demn și nobil. Simburele ori
cārei biblioteci.

PARNASUL ROMÂN

culegere de poesii.

Prețul unui esemplar broșat . . . . . fl. 2.—
în legătură de lux . . . . . fl. 3.—

În deposit:

la librăria dlui Nicolae I. Ciureu Brașov,
„ „ „ „ dlor Socecu & Comp., București

dar se pōte procura cu același preț și prin ori-ce altă librărie notabilă din țēră sau străinătate

Acēsta carte de 432 pag. 8° va fi o podōbă pentru ori care bibliotecă nu numai cu privire la cūprinsul ei și la forma ei, fiind tipărită cu mare îngrijire pe hārtie frumōsă, ér esemplarele cele legate au o legătură splendidă, elegantă și trainică.

[244] 1—3

Reproducerea unor aprețiari:

Am cetit că ați luat *laudabila* hotărīre de a scōte o interesantă operă. — *Laudabila* întreprindere, care poftesc din inimă ca să aibă rezultatul dorit. — Ve felicităm pentru *frumōsa* și *laudabila* inițiativă — *Entusiasm* de nobila, dv. ideia, me grăbesc a ve trimite căldurōse felicitări. — O surprindere cum nu se pōte mai plăcētă a produs scirea despre „*Parnasul Român*“. — Ori ce român cu sentimente curate și adevērate nu va lipsi de a avea „*Parnasul Român*“ în biblioteka sa mare sau mică, bogată sau modestă.

Extract de Cognac-Quint.

Marca de scutire pentru
Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac escelent, sēnătos și substanțial, care nu se pōte deosebi de cognacul veritabil francez, recomand acēstă specialitate **probată.**

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai succes și fabricat sēnătos

Cruțare de spirit

se face prin neîntrecuta mea **esență de întărit** vinarsul. Acēsta dă beuturii un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vëndare.

Prețul **3 fl. 50 cr.** pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune).

Afară de acēste specialități oferez tot felul de esențe pentru fabricarea de **rum, rachiu de prune, trevere, amar** și a tuturor **licorurilor spirituōselor** fine esistente, **de oțet și oțet de vin** de o calitate neîntrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sēnētōse se garantēză.

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Representanți soliđi se caută.

[107] 24—50

A lui KATHREINER

Surogat (zlat) de cafeea neîntrecut.

[198] 9—13

Surogat
de
cafeea
Kneipp

Se află în tot locul.

Veritabil
numai cu
acēsta
marcă.
Se atrage
atențiunea
asupra
imitărilor.

